

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Затверджено Вченою радою
(протокол № 8 від «24» 02 2024р.)
Голова Вченої ради М. О. Фролов

Введено в дію наказом ректора
від «29» 02 2024р. № 73

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ФІЛОЛОГІЯ»

Рівень вищої освіти: **третій (освітньо-науковий)**

Ступінь вищої освіти: **доктор філософії**

Галузь знань: 03 «Гуманітарні науки»

Спеціальність: 035 «Філологія»

Кваліфікація: **доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки»**

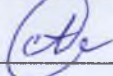
зі спеціальності «Філологія»

Запоріжжя

2024

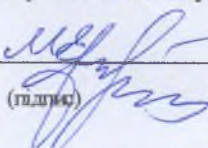
АРКУШ ПОГОДЖЕННЯ

Гарант освітньо-наукової програми

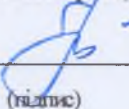

Г.І. Приходько
(підпис)

ПОГОДЖЕНО

Завідувач відділу аспірантури і докторантури

О. П. Єфіменкова
(підпис)

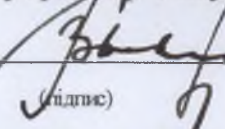
Директор Центру забезпечення якості освіти

М. А. Томченко
(підпис)

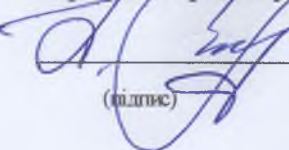
Голова Наукового товариства студентів, аспірантів і докторантів

О. Р. Руднік
(підпис)

Проректор з наукової роботи

Г. М. Васильчук
(підпис)

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ю. О. Каганов
(підпис)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ступеня доктора філософії)

Філологія

назва освітньо-наукової програми

з галузі знань 03 Гуманітарні науки за спеціальністю 035 Філологія

(шифр та назва галузі знань)

(код та найменування спеціальності)

визначає передумови доступу до навчання; розкриває зміст освітньої та наукової складових підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти; зазначає обсяг кредитів ЄКТС, необхідних для здобуття освітньо-наукового ступеня доктора філософії; містить перелік загальних та спеціальних (фахових, предметних) компетентностей та програмних результатів навчання; встановлює вимоги до проміжної та підсумкової атестації. Є основою для формування індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувачів.

Освітньо-наукова програма розроблена відповідно до таких нормативних документів:

- Закон України [«Про вищу освіту»](#) від 01.07.2014 р. № 1556-VII;
- постанова КМУ від 23.11.2011 р. № 1341 [«Про затвердження Національної рамки кваліфікацій»](#);
- постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187 [«Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності»](#);
- постанова КМУ від 23.03.2016 р. № 261 [«Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах \(наукових установах\)»](#);
- постанова КМУ від 12.01.2022 р. № 44 [«Про затвердження Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової](#)

спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти (наукової установи) про присудження ступеня доктора філософії»;

- наказ МОН від 01.06.2016 р. № 600 «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти»;
- наказ МОН України від 11.07. 2019 р. № 977 «Про затвердження Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти»;
- наказ МОН від 30.04.2020 № 584 «Про унесення змін до Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти».

Освітньо-наукова програма враховує сучасні тренди та рекомендації щодо розвитку третього рівня вищої освіти в Європейському просторі вищої освіти:

- Зальцбурзькі принципи – I (Salzburg-I). Bologna Seminar «Doctoral Programmes for the European Knowledge Society» (Salzburg, 3–5 February 2005). Conclusions and Recommendations;
- Зальцбурзькі принципи – II (Salzburg-II). Salzburg II Recommendations. European Universities' Achievements since 2005 in Implementing the Salzburg Principles. Brussels. European University Assosiation, 2010;
- Принципи інноваційної докторської підготовки (Principles for Innovative Doctoral Training). Exploration of the implementation of the Principles for Innovative Doctoral Training in Europe: Final Report European Commission, DGRTD Reference: ARES (2011) 932978;
- Зальцбург – вперед (Salzburg Forward). Doctoral Education – Taking Salzburg Forward. Implementation and New Challenges. Brussels, European University Assosiation, 2016;
- Сучасна докторська освіта в Європі: підходи та інституціональні структури. Doctoral Education in Europe Today: Approaches and Institutional Structures. Survey. Berlin, European University Association, 2019.

- Докторська освіта в Європі: сучасні розробки та тенденції. [Doctoral education in Europe: current developments and trends. Based on the results of the 2021 EUA-CDE survey](#)

Освітньо-наукова програма враховує досвід аналогічних програм українських та зарубіжних закладів вищої освіти, зокрема: Київського національного університету імені Тараса Шевченка, Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна, Київського національного лінгвістичного університету, Донецького національного університету імені Василя Стуса, а також Ле Ман Університету (Ле Ман, Франція) та Університету Павла Йозефа Шафарика (Кошице, Словаччина).

Освітньо-наукова програма розроблена робочою групою у складі:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, основне місце роботи (навчання)
1.	Приходько Ганна Іллівна, гарант ОНП	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики
2.	Горбач Наталя Вікторівна	кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри української літератури
3.	Козлова Тетяна Олегівна	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології та лінгводидактики
4.	Залужна Марина Володимирівна	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри англійської філології та лінгводидактики
5.	Зацний Юрій Антонович	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови
6.	Приходченко Олександра Олексіївна	кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри іноземних мов професійного спрямування
7.	Павленко Ірина Яківна	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри слов'янської філології
8.	Христіанінова Раїса Олександрівна	доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови

9.	Меркулова Оксана Володимирівна	кандидат філологічних наук, заступник декана з наукової роботи філологічного факультету
10.	Торкут Наталія Миколаївна	доктор філологічних наук, професор, начальник Українського міжуніверситетського навчально-наукового шекспірівського центру
11.	Смирнов Олександр Валентинович	здобувач вищої освіти ОНП «Філологія»
12.	Осовська Ірина Миколаївна	доктор філологічних наук, професор, декан факультету іноземних мов, Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Рецензії та відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

№ з/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Науковий ступінь, вчене звання, посада, місце роботи (навчання), організація (об'єднання), яку представляє (при наявності)
<i>Заклади вищої освіти (наукові установи)</i>		
1.	Гнезділова Ярослава Володимирівна	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри англійської філології і філософії мови, декан факультету германської філології і перекладу, Київський національний лінгвістичний університет
2.	Крисанова Тетяна Анатоліївна	доктор філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики англійської мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки
3.	Бабелюк Оксана Андріївна	доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов та перекладознавства, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності; професор доктор габілітований Полонійної Академії в Ченстохові (Польща)

4.	Томашікова Славка (Tomaščiková Slávka)	доктор філософії, завідувачка кафедри англістики та американістики факультету філософії, Університет Павла Йозефа Шафарика (Кошице, Словаччина)
<i>Випускники освітньо-наукової програми або програми, що їй передувала</i>		
5.	Рибак Катерина Богданівна	вчитель української мови та літератури середньої школи «IT STEP SCHOOL»
6.	Степанов Віталій Валерійович	викладач-стажист кафедри германської філології Сумського державного університету
7.	Зуєнко Ярослава Мирославна	викладач кафедри мовної підготовки Запорізького державного медичного університету
8.	Широкова Ірина Іванівна	викладач кафедри іноземних мов професійного спрямування Запорізького національного університету
9.	Конєва Марія Іванівна	вчитель української мови та літератури Запорізького класичного ліцею

1. Профіль освітньо-наукової програми

1. Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти	Запорізький національний університет
Офіційна назва освітньо-наукової програми	Філологія
Тип програми	освітньо-наукова
Рівень вищої освіти	третій (освітньо-науковий)
Ступінь вищої освіти	доктор філософії
Галузь	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	035 Філологія
Освітня кваліфікація	доктор філософії з філології
Професійна кваліфікація	не присвоюється
Кваліфікація в дипломі	доктор філософії у галузі 03 «Гуманітарні науки» зі спеціальності 035 «Філологія»
Цикл / рівень	FQ-ЕНЕА – третій цикл EQF-LLL – 8 рівень НРК України – 8 рівень
Тип диплома та обсяг освітньо-наукової програми	диплом доктора філософії, одиничний термін навчання – 4 роки (у т.ч. освітня складова – 2 роки) освітня складова: 48 кредитів ЄКТС наукова складова: проведення власного наукового дослідження та оформлення його результатів у вигляді дисертації; публікація статей за темою дисертації
Наявність акредитації	сертифікат про акредитацію освітньої програми від 23.06. 2022 р. № 3545 Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти
Передумови	наявність освітнього ступеня магістра (другий рівень вищої освіти)
Форми навчання	денна, заочна, вечірня
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньо-наукової програми	4 роки
Інтернет-адреса постійного розміщення освітньо-наукової програми	http://phd.znu.edu.ua
2. Мета/цілі освітньо-наукової програми	
Метою ОНП є підготовка конкурентоспроможного фахівця-дослідника, здатного розв'язувати складні завдання науково-дослідницького характеру в галузі знань «Філологія», самостійно провадити науково-організаційну і педагогічну діяльність, переосмислювати наявні й генерувати нові ідеї, впроваджувати	

результати своїх досліджень у викладацькій і професійній практиці з урахуванням європейського та світового досвіду, що корелює зі стратегічною ціллю розвитку Запорізького національного університету в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення України на 2023-2025 роки, який має на меті розвинути та закріпити провідні позиції, спрямовані на підготовку висококваліфікованих фахівців, розвиток наукових досліджень, посилення ролі інноваційного складника у діяльності вишу та його інтеграції до європейського і світового освітнього простору, успішного проходження процедури підтвердження статусу національного закладу вищої освіти

3. Характеристика освітньо-наукової програми

<p>Предметна область</p>	<p>Об'єкт вивчення: комплексні проблеми і дослідницькі проекти в галузі філології, ефективність їх дослідження і розв'язання для поступу філологічної науки; методологічні підходи і методи науково-філологічних досліджень, стратегії міждисциплінарного дослідження.</p> <p>Цілі навчання: набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі філології та гуманітаристики, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та вдосконалення професійної практики.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: комплекс ідей, понять, категорій, теорій, принципів, методів, концепцій, підходів, стратегій філології як фундаментального способу культурної рефлексії; функціонування і трансформація інтелектуальних практик.</p> <p>Методи, методики та технології: методологічні підходи сучасної філології, сучасні методики викладання філологічних дисциплін, сучасні цифрові технології.</p> <p>Інструменти та обладнання: комунікаційне обладнання, інформаційні засоби, що застосовуються у професійній діяльності.</p>
<p>Орієнтація освітньо-наукової програми</p>	<p>Академічна – відповідно до Міжнародної стандартної класифікації освіти (ISCED 2011 / UNESCO)</p> <p>Підготовка фахівців до науково-дослідної, організаційно-управлінської, інноваційної і педагогічної діяльності з акцентом на виконання досліджень у сфері лінгвістики, перекладознавства, української та зарубіжної літератури.</p>
<p>Основний фокус освітньо-наукової програми</p>	<p>Освітньо-наукова програма базується на сучасних наукових дослідженнях у галузі гуманітарних наук зі спеціальності 035 – філологія та встановлює необхідний рівень теоретичних знань,</p>

	<p>умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності в області мовознавчих студій, літературознавства та перекладознавства, оволодіння методологією наукової та методикою педагогічної діяльності у закладі вищої освіти, а також проведення здобувачем власного наукового дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.</p> <p>При підготовці докторів філософії поєднуються освітні компоненти в галузі таких напрямків досліджень, як германські мови, романські мови, слов'янські мови, перекладознавство, українська та зарубіжна література.</p> <p><i>Ключові слова: мовознавство, літературознавство, перекладознавство, наукове дослідження, філолог.</i></p>
<p>Особливості освітньо-наукової програми</p>	<p>Особливість освітньо-наукової програми – в гармонійному поєднанні освітньої та наукової складових і створенні оптимальних можливостей для поєднання аудиторних занять з індивідуальною дослідницькою роботою; у залученні до процесу викладання провідних фахівців двох факультетів філологічного спрямування, а також відомих вчених (Бабелюк О. А., Колегаєва І. М., Хржановська-Ключевська Ельжбета) до проведення гостьових лекцій, подвійним науковим керівництвом, проведенням PhD-колоквіумів, внутрішньою та міжнародною мобільністю, наявністю Українського міжуніверситетського навчально-наукового шекспірівського центру, посиленій увазі на вивченні іноземних мов, активній інтеграції здобувачів у міжнародний науковий дискурс, врахуванні регіонального контексту підготовки наукових кадрів.</p> <p>Професійна теоретична підготовка, що забезпечує підвищення освітнього рівня за відповідною спеціальністю і яка містить нормативні дисципліни і дисципліни вільного вибору здобувача, розподілена між такими складовими: глибинні знання зі спеціальності, загальнонаукові компетентності, універсальні навички та мовні компетентності; науково-дослідна робота; підготовка та захист дисертаційної роботи.</p> <p>Також особливість полягає у широкому діапазоні навчальних дисциплін з формування універсальних навичок дослідника, зокрема:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Дослідницько-інноваційна та проєктна діяльність</i>, що включає модуль Жана Моне «Основи європейської проєктної діяльності» за європейським проєктом 587321-EPP-1-2017-1-UA-EPPJMO-MODULE «European Project Culture» із залученням здобувачів до участі в інших проєктах за програмою Erasmus+, що реалізуються в університеті; - <i>Академічне письмо та академічна доброчесність</i>, що враховує результати участі ЗНУ у міжнародних проєктах

	<p>сприяння академічній доброчесності в Україні SAIUP (2016-2019) та «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) (2020-2022);</p> <p>- <i>Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника</i>, що викладається із залученням закордонних фахівців та можливістю складання міжнародного екзамену Pearson Tests of English, а також враховує результати участі ЗНУ у європейському проєкті 610427-EPP-1-2019-1-EE-EPPKA2-SBHE-JP «Розвиток потенціалу підготовки учителів іноземної мови як шлях до впровадження багатомовної освіти та європейської інтеграції України» за програмою Erasmus+KA2 (2019-2022).</p>
4. Академічні права та працевлаштування випускників	
Академічні випускників	права здобуття наукового ступеня доктора наук та додаткових кваліфікацій у системі освіти дорослих
Працевлаштування випускників	<p>сфера діяльності, основні посади, професійні назви робіт, професійні можливості випускників за Національним класифікатором професій України: молодший науковий співробітник (філологія, народознавство); науковий співробітник (філологія, народознавство, культура); науковий співробітник-консультант (філологія, народознавство); вища посадова особа (президент, віце-президент, головний учений секретар та ін.) академії, що діє на громадських засадах; вища посадова особа громадської організації (у галузі культури, освіти, благодійності та ін.); голова (інша вища посадова особа) відділення громадської організації (гуманітарної, спеціалізованої); викладач закладу вищої освіти; викладач професійно-технічного навчального закладу; викладач-стажист; лектор; науковий співробітник-консультант (методи навчання); науковий співробітник-консультант (проєкти та програми у сфері матеріального та нематеріального виробництва); радник (органи державної влади).</p> <p>Особа, яка отримала ступінь доктора філософії, може здійснювати професійну діяльність у гуманітарній сфері, обіймати первинні посади в органах державної влади та самоврядування різних рівнів, у міжнародних організаціях, у комерційних та недержавних структурах, здійснювати педагогічну та науково-дослідницьку діяльність.</p> <p>Набуті компетентності можуть застосовуватися в дослідницькій, літературно-видавничій, освітній, управлінській, медійно-комунікативній, бізнесовій, політичній та інших сферах зайнятості на національному та міжнародному рівнях, що вимагають аналітичної роботи з інформацією, створення,</p>

	аналізу, перекладу і оцінювання текстів. Випускники ОНП можуть працювати перекладачами у засобах масової інформації, у різноманітних перекладацьких бюро, фондах, спілках, фундаціях гуманітарного спрямування, музеях, мистецьких і культурних центрах. Доктор філософії має право продовжувати навчання на науковому рівні вищої освіти з метою отримання наукового ступеня доктора наук, а також здобувати додаткову вищу освіту, післядипломну освіту, проходити підвищення кваліфікації, брати участь у програмах міжнародної академічної мобільності, пост-докторських програмах тощо.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Навчання є особистісно-орієнтоване, центроване на здобувачеві, що поєднує в собі проблемно-орієнтоване навчання, інтегрує ініціативне самонавчання та фокусування на задачах для самостійної практичної підготовки.</p> <p>Здобувачі залучаються до активної та продуктивної діяльності, спостерігають, слухають, критично осмислюють теорії, виопрацьовують логіку наукового дослідження, беруть участь у доведенні гіпотези, перевірці правильності вирішення проблеми.</p> <p><i>Підходи та технології:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - студентоцентризований підхід у навчанні та науковій діяльності, що враховує тематику дисертацій та напрям наукових інтересів здобувачів; - навчання через дослідження, що забезпечується через синергетичну взаємодію освітньої та наукової складових; - проблемно-орієнтоване навчання, що реалізується шляхом використання евристичних та дослідницьких методів навчання; - проектно-організоване навчання, в якому проект виступає як форма, метод та результат навчання; - змішане та перевернуте навчання, що поєднує традиційні та онлайн форми, посилює роль самостійної роботи та сприяє активному засвоєнню нових знань; - цифрові технології (ZOOM, Google Meet, Google Drive, Google Forms, Google Slides, Google Keep, Jamboard, Miro, Lucidchart, Learning Apps, YouTube, WordWall, Padlet, Quizlet, Mentimeter тощо). <p><i>Форми навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - лекції, практичні та семінарські заняття, консультації; - педагогічна (асистентська) практика; - тренінги, вебінари, онлайн-курси, літні школи; - наукова та проектна діяльність. <p><i>Методи навчання:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - інтерактивні методи («мозкові штурми», дебати, дискусії, презентації, організаційно-діяльнісні та рольові ігри;

	<p>робота в групах);</p> <ul style="list-style-type: none"> - методи проектування (генерації ідей, ідентифікації проблем, постановки мети і завдань, планування, трансляції цілей на результати); - методи моделювання (розробка структури статей, дисертацій, звітів, заявок, проектів тощо); - методи аналізу та рефлексії (портфолію, есе, бенчмаркінг, кейс-метод); - методи набуття особистого досвіду наукової діяльності (робота над дисертацією, апробація результатів наукових досліджень на наукових семінарах (PhD-колоквіумах), конференціях, публікація статей, участь у розробці проектних заявок та конкурсах проектів, участь у реалізації міжнародних проектів: Проєкт Erasmus + KA2MultiEd 15.11.2019 р. – 14.11.2022 р. реєстраційний номер 61042 7-EE-2019-EPPKA2-SBHE-JP Erasmus+Capacity Building in Higher Education Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration "Підготовка вчителів іноземних мов як шлях до багатомовної освіти та євроінтеграції України" (15.11.2019 р. – 14.11.2022 р.); Програма «Подвійне навчання»/ «Double studies» (угода між Полонійною Академією в Ченстохові та ЗНУ 01.02.2019 р. – 01.02.2024 р.); Програма Erasmus + Напряв Jean Monnet Module Шифр проекту: 599918-EPP-1-2018-1-UA-EPPJMO- MODULE.-European Values in Literary Arts (EUVOLIA) (01.09.2018 р. – 31.08. 2021 р.); - методи педагогічної підтримки та особистого прикладу (наставництво як безпосередня взаємодія наукового керівника та здобувача, викладача та здобувача, соціалізація в академічну спільноту, участь у професійних мережах, популяризація та стимулювання наукової діяльності та її результатів). - педагогічна (асистентська) практика є обов'язковим компонентом підготовки докторів філософії з філології. Метою педагогічної практики є набуття здобувачем професійних навичок і вмінь викладача філологічних дисциплін у закладі вищої освіти; поглиблення й закріплення знань з питань організації і форм здійснення освітнього процесу в сучасних умовах; актуалізація.
Оцінювання	<p>Перевірка знань здійснюється з метою одержання зворотної інформації про зміст і характер досягнення здобувачів у навчальному процесі, а також про успішність викладання.</p> <p>Система оцінювання передбачає поточний і підсумковий контроль знань та аналіз результатів наукової роботи здобувачів</p> <p><i>Поточний контроль</i> здійснюється викладачами на підставі</p>

	<p>опитування, тестування, само- та взаємооцінювання, а також за результатами захисту індивідуальних та групових проєктів, виконання індивідуальних завдань (написання есе, CV, мотиваційного листа, анотації, рецензії на статтю, розробка елементів проєктної заявки та ін.). Поточний контроль за результатами наукової роботи (проведення запланованого обсягу досліджень, розроблених розділів дисертації, кількості публікацій тощо) здійснюється науковими керівниками здобувачів.</p> <p><i>Підсумковий контроль</i> проводиться у формі екзамену або заліку за результатами вивчення навчальної дисципліни та проходження педагогічної (асистентської) практики, а також передбачає проміжну (напіврічну та річну) атестацію здобувачів щодо виконання ними індивідуальних навчальних планів та індивідуальних планів наукової роботи здобувача.</p> <p><i>Проміжна атестація</i> проводиться на двох рівнях: перший – атестація на рівні наукового керівника та кафедри, на засіданні якої заслуховується звіт здобувача та ухвалюється відповідне рішення. Результати атестації затверджуються вченою радою факультету. Другий рівень – атестація комісією на чолі з проректором з наукової роботи (починаючи з другої атестації), до складу якої входять: завідувач відділу аспірантури і докторантури, гарант освітньо-наукової програми, декан факультету, фахівець відділу аспірантури і докторантури (секретар комісії). Атестація на другому рівні має на меті підтримку подальшої наукової діяльності здобувача, а також виявлення проблемних питань (у тому числі попередження конфліктів) у процесі підготовки в аспірантурі та сприяння їх вирішенню з боку адміністрації ЗНУ.</p> <p><i>Присудження ступеня доктора філософії</i> відбувається за результатами публічного захисту дисертації у разовій спеціалізованій вченій раді. До захисту допускаються здобувачі, які повністю виконали індивідуальний навчальний план та індивідуальний план наукової роботи, отримали висновок наукового керівника та висновок про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації на підставі її публічної презентації та обговорення</p>
--	--

6. Програмні компетентності

Вид компетентності	шифр	Опис компетентності
Інтегральна компетентність	ІК	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у галузі «Філологія», що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики, застосовувати новітні методології наукової та педагогічної діяльності, а також проводити власні наукові дослідження, результати яких мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення.
Загальні	ЗК 1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

компетентності	ЗК 2	Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел
	ЗК 3	Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми
	ЗК 4	Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
	ЗК 5	Здатність до критичного мислення
	ЗК 6	Здатність працювати в міжнародному середовищі, у тому числі в контексті європейської та євроатлантичної інтеграції України
	ЗК 7	Здатність розробляти проекти та управляти ними
	ЗК 8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо
	ЗК9	Здатність до особистісного та професійного розвитку
	ЗК 10	Здатність розв'язувати комплексні проблеми філології на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності
	ЗК 11	Здатність до міжособистісної взаємодії та комунікації; володіння технікою публічних виступів, риторики та аргументації
	Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	СК1
СК2		Здатність здійснювати планування та виконання оригінальних досліджень, досягати наукових результатів, які створюють нові знання як в предметній області, так і в міждисциплінарних напрямках, і можуть бути опубліковані у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з гуманітаристики та суміжних галузей
СК3		Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького та/або інноваційного характеру; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності
СК4		Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у галузі, методи комп'ютерного моделювання (<i>корпусна лінгвістика</i>), сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності.
СК5		Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та іноземною мовами, демонструвати глибоке розуміння іншомовних наукових текстів за напрямом досліджень; володіти навичками академічного письма
СК6		Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти, в тому числі міждисциплінарні, з урахуванням соціальних, економічних, екологічних, міжкультурних та правових аспектів; демонструвати лідерство та відповідальність під час їх реалізації.
СК7		Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у вищій освіті, зокрема забезпечувати організацію та проведення навчальних занять зі здобувачами вищої освіти зі застосуванням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання; об'єктивне оцінювання здобутих результатів навчання

	СК8	Здатність до розуміння основних історичних етапів та літературних особливостей вітчизняного та зарубіжного літературознавства.
	СК9	Здатність планувати та організовувати філологічні дослідження, формулювати дослідницькі гіпотези та визначати способи їх перевірки.
7. Програмні результати навчання		
ПРН1	Мати передові концептуальні та методологічні знання з предметної області та на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій	
ПРН2	Глибоко розуміти загальні принципи, методи, методології наукових досліджень, застосовувати їх у власних дослідженнях у сфері філології та у викладацькій практиці	
ПРН3	Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу даних великого обсягу та/або складної структури, спеціалізовані бази даних та інформаційні системи у науковій та науково-педагогічній діяльності	
ПРН4	Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, експериментальних досліджень, спостережень, наявні літературні дані з метою розв'язання значущих наукових та науково-прикладних проблем	
ПРН5	Планувати і виконувати експериментальні та/або теоретичні дослідження за напрямом спеціальності та дотичних міждисциплінарних напрямів з використанням сучасних інструментів; оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень; складати пропозиції щодо фінансування наукових досліджень та комерціалізувати їх результати; здійснювати захист прав інтелектуальної власності	
ПРН6	Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, наукові та прикладні проблеми з філології державною та іноземною мовами; оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях з дотриманням правил академічного письма; здійснювати ефективну міжособистісну комунікацію; демонструвати навички публічних виступів, аргументації та риторики	
ПРН7	Критично аналізувати та узагальнювати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної наукової проблеми, визначати перспективи подальших наукових розвідок	
ПРН8	Демонструвати системний науковий світогляд та загальний культурний кругозір; володіти техніками і технологіями критичного мислення; дотримуватися принципів академічної доброчесності та професійної етики; забезпечувати безперервний саморозвиток та самовдосконалення протягом життя	
ПРН9	Розробляти та реалізовувати наукові та/або інноваційні проекти, які дають можливість переосмислити наявне та створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі наукові проблеми із врахуванням соціальних, економічних, екологічних, етичних, міжкультурних, євроінтеграційних та правових аспектів	

ПРН10	Організувати й здійснювати освітній процес у закладах вищої освіти, використовуючи сучасні освітні технології та інноваційні методи навчання; нормативне, наукове та навчально-методичне забезпечення; відповідально та об'єктивно оцінювати результати навчання здобувачів; розробляти і викладати спеціальні навчальні дисципліни у закладах вищої освіти
ПРН11	Визначати та усвідомлювати основні історико-літературні події вітчизняного та світового літературного процесу.
ПРН 12	Вміти організувати поетапне дослідження в галузі філології, коректно формулювати гіпотези, представлені у дослідженні, знаходити релевантні способи для їх підтвердження.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	<p><i>Наукове керівництво</i> здобувачами здійснюється активними дослідниками, які мають публікації за тематикою (напрямом) дисертаційних досліджень здобувачів, беруть участь у наукових проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.</p> <p><i>Викладання навчальних дисциплін</i> здійснюється найбільш компетентними викладачами, які відповідають п. 38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (Постанова КМУ від 30.12.2015 р. № 1187) та мають вагомні наукові здобутки (публікації, проекти, стажування тощо) за змістом освітніх компонентів, які вони забезпечують.</p> <p>До наукового консультування залучена доктор наук за напрямом соціолінгвістика та дидактика викладання французької мови, професор, заступник директора Центру досліджень у галузі освіти в м. Нант (Ле Ман Університет, м. Ле Ман, Франція) Бретеньє Од.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p><i>Навчальні корпуси</i> підключені до високошвидкісного Інтернету, у тому числі Wi-Fi, обладнані сучасними аудиторіями з мультимедійним забезпеченням (ноутбуки, проектори, екрани для читання лекцій з використанням презентаційних програм, інтерактивні дошки) та комп'ютерними класами, зокрема наявна спеціалізована мультимедійна аудиторія для здобувачів (Зала європейських студій), яка використовується для очного та дистанційного проведення навчальних занять, наукових заходів, захистів дисертацій тощо.</p> <p><i>Для наукової роботи</i> використовуються мультимедійні аудиторії факультету іноземної філології та філологічного факультету (320 спеціалізована аудиторія з французької мови - salle claude Monnet, 326 спеціалізована аудиторія з англійської мови - Jean Monnet Module 2018-2021, ауд. 411 - Laboratory of History of American English. Supported by the Public Affairs Section of the U.S. Embassy in Ukraine, ауд. 412 - Laboratory of Modern Methods of Teaching English and translation Studies. Supported by the Public Affairs Section of the U.S. Embassy in Ukraine).</p>

	<p><i>Соціально-побутова інфраструктура</i> включає мережу гуртожитків з достатньою кількістю місць, комбінат харчування, спортивний клуб, центр культури, кабінет психолога, спортивно-оздоровчий табір, коворкінг-центр, стадіон та ін.</p>
<p>Інформаційне навчально-методичне забезпечення</p>	<p>та Інформація щодо <i>організації навчання</i> здобувачів розміщена на сайті ЗНУ (https://www.znu.edu.ua) та веб-сторінках його структурних підрозділів, зокрема відділу аспірантури і докторантури (http://phd.znu.edu.ua);</p> <p>навчально-методичні матеріали навчальних дисциплін (робочі програми, силабуси, презентації лекцій, методичні рекомендації, завдання для поточного та підсумкового контролю тощо) розміщені на сторінках відповідних дисциплін у системі електронного забезпечення навчання Moodle (https://moodle.znu.edu.ua/).</p> <p>Для <i>наукової роботи</i>, пошуку наукової літератури застосовуються інформаційні ресурси наукової бібліотеки: сайт (http://library.znu.edu.ua/) та мобільний додаток LibClient (http://library.znu.edu.ua/2381.ukr.html); забезпечується доступ до ресурсів провідних світових видавництв Elsevier, Springer Nature, De Gruyter, Wiley та баз даних, у тому числі до міжнародних наукометричних баз даних Scopus та Web of Science та повнотекстових ScienceDirect, SpringerLink; http://www.xlinguae.eu/index.html; https://ispan.waw.pl/journals/index.php/cs-ec/index; https://www.jlls.org/index.php/jlls/about/editorialPolicies#custom-0; https://ejournal.ukm.my/31</p> <p>До послуг здобувачів також інституційний репозитарій (https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/), система наукових та академічних показників СИНАП (https://scientific-rating.znu.edu.ua/); Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки (http://journalsofznu.zp.ua/index.php/philology), Нова філологія (http://novafilohiia.zp.ua/index.php/new-philology); запрошення на конференції (http://sites.znu.edu.ua/cms/index.php?action=news/view&site_id=19).</p> <p>Для <i>педагогічної підтримки та залучення здобувачів до академічної спільноти</i> створено та підтримуються професійні групи у Facebook: «Аспірантура і докторантура ЗНУ» (https://www.facebook.com/groups/1430909570544926/), «European Project Culture» (https://www.facebook.com/groups/213037885939700), а також діють Telegram-канали для здобувачів відповідних років навчання. Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ»: міжнародні можливості для НПП і аспірантів»</p>

9. Академічна мобільність	
Національна мобільність	<p>кредитна</p> <p>Право здобувачів на кредитну мобільність реалізується відповідно до Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12.08.2015 р. № 579 та внутрішнього положення ЗНУ «Про порядок реалізації права на академічну мобільність»</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах національної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання. Національна кредитна мобільність здійснюється на підставі договорів: Договір про співробітництво із Одеським національним морським університетом, Договір про співробітництво із Черкаським національним університетом імені Богдана Хмельницького, Договір про співробітництво із Донецьким національним університетом імені Василя Стуса (м. Вінниця), Договір про співробітництво в рамках Українського міжуніверситетського навчально-наукового шекспірівського центру із Інститутом літератури імені Т. Г. Шевченка НАНУ.</p>
Міжнародна мобільність	<p>кредитна</p> <p>Забезпечуються можливості для введення здобувачів у міжнародну академічну спільноту шляхом сприяння апробації результатів наукових досліджень здобувачів на міжнародних конференціях і семінарах, їх публікації у міжнародних виданнях, а також стажування у закордонних закладах вищої освіти та наукових установах в рамках укладених угод та міжнародних проєктів: Проєкт Erasmus + KA2MultiEd 15.11.2019 р. – 14.11.2022 р. реєстраційний номер 61042 7-EE-2019-ERPKA2-SVNE-JP Erasmus+Capacity Building in Higher Education Foreign Language Teacher Training Capacity Development as a a Way to Ukraine's Multilingual Education and European Integration "Підготовка вчителів іноземних мов як шлях до багатомовної освіти та євроінтеграції України" (15.11.2019 р. – 14.11.2022 р.); Програма «Подвійне навчання» / «Double studies» (угода між Полонійною Академією в Ченстохові та ЗНУ 01.02.2019 р. – 01.02 2024 р).</p> <p>Перезарахування отриманих кредитів ЄКТС, отриманих під час участі здобувачів у програмах міжнародної академічної мобільності здійснюється на підставі порівняння змісту навчальних програм та здобутих програмних результатів навчання.</p>
Навчання здобувачів вищої освіти	<p>іноземних</p> <p>Навчання та стажування іноземних науково-педагогічних працівників можливе за умови володіння українською мовою на рівні B2.</p>

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Освітня складова освітньо-наукової програми

Шифр	Назва освітніх компонент	Кіл-ть кредитів ЄКТС	Форма підсумкового контролю
	Цикл загальної підготовки		
	Обов'язкові компоненти		
	<i>оволодіння мовними компетентностями</i>		
OK1	Практичний курс іноземної мови для викладача-дослідника	6	залік, екзамен
	<i>всього</i>	6	
	<i>оволодіння загальнонауковими компетентностями</i>		
OK2	Філософія наукової свідомості	4	залік
	<i>всього</i>	4	
	<i>набуття універсальних навичок дослідника</i>		
OK3	Сучасні технології навчання й викладання у вищій школі	3	екзамен
OK4	Дослідницько-інноваційна та проектна діяльність	4	екзамен
OK5	Академічне письмо та академічна доброчесність	3	залік
OK6	Педагогічна (асистентська) практика	4	диф.залік
	<i>всього</i>	14	
	<i>Загалом за циклом загальної підготовки</i>	24	
	Цикл професійної підготовки		
	<i>здобуття глибинних знань із спеціальності</i>		
	Обов'язкові компоненти		
OK7	Тенденції розвитку сучасної лінгвістики	4	екзамен
OK8	Новітні методології філологічних досліджень	4	екзамен
OK9	Історія і теорія літературно-художньої критики	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	Вибіркові компоненти		
ВД	Вибіркова дисципліна 1	4	залік
ВД	Вибіркова дисципліна 2	4	залік

ВД	Вибіркова дисципліна 3	4	залік
	<i>всього</i>	12	
	<i>Загалом за циклом професійної підготовки</i>	24	
	<i>Загалом за освітньою складовою, у т. ч. вибірових компонентів</i>	48 12 (25%)	

Перелік вибірових компонент формується гарантом ОНП упродовж місяця після зарахування до аспірантури чергової хвилі здобувачів та затверджується на засіданні вченої ради факультету (інституту). У зазначеному переліку має бути передбачена принаймні одна дисципліна, що відповідає обраній тематиці (напрямові) наукових досліджень кожного здобувача. Перелік вибірових дисциплін є додатком до даної ОНП.

2.2. Наукова складова освітньо-наукової програми

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, підготувати дисертацію та пройти процедуру атестації разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

Невід'ємною частиною наукової складової освітньо-наукової програми є підготовка та публікації наукових статей, виступи на конференціях, семінарах (PhD-колоквиумах, круглих столах тощо).

Наукова складова освітньо-наукової програми оформлюється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта, в якому визначаються зміст, строки виконання та обсяг наукових робіт, а також запланований строк захисту дисертації протягом строку підготовки в аспірантурі. Індивідуальний план наукової роботи погоджується науковим керівником та затверджується науково-технічною радою ЗНУ впродовж двох місяців з дня зарахування аспіранта на навчання.

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта

№	Перелік та обсяг робіт	Форма контролю
1. Перший рік навчання		
1.1	Затвердження теми дисертаційної роботи та Індивідуального плану наукової роботи аспіранта (упродовж 2-х місяців після зарахування)	напіврічна та річна атестації
1.2	Аналіз літератури за темою дослідження, ідентифікація проблеми, визначення об'єкта та предмета дослідження; формулювання мети і завдань дослідження; розробка плану-проспекту дисертації	
1.3	Участь у наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
1.4	Участь у наукових конференціях (не менше однієї)	
1.5	Написання першого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2. Другий рік навчання		
2.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
2.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
2.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
2.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
2.5	Написання другого розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту дисертації)	
2.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
2.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
3. Третій рік навчання		
3.1	Проведення теоретичних та експериментальних досліджень за темою дисертації	напіврічна та річна атестації
3.2	Представлення отриманих наукових результатів на наукових семінарах (PhD-колоквіумах) (не менше одного)	
3.3	Апробація результатів дисертаційного дослідження на міжнародних та вітчизняних наукових конференціях (не менше однієї)	
3.4	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	
3.5	Написання третього розділу дисертації (або не менше 50 стор. основного тексту)	

	дисертації)	
3.6	Участь у програмах академічної мобільності, стажування у закордонних та вітчизняних наукових центрах (рекомендовано)	
3.7	Участь у розробці та реалізації дослідницьких та інноваційних проєктів (рекомендовано)	
4. Четвертий рік навчання		
4.1	Публікація наукових статей у фахових виданнях України, періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базах даних Web of Science Core Collection та/або Scopus (крім видань держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором), одноосібних розділів у колективних монографіях (не менше однієї публікації)	напіврічна й річна атестації; публічна презентація результатів дисертації; захист дисертації
4.2	Завершення роботи над дисертацією та її оформлення	
4.3	Отримання висновку наукового керівника та подання заяви на одержання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації <i>(не пізніше ніж за дев'ять місяців до завершення нормативного строку навчання)</i>	
4.4	Публічна презентація результатів дисертації та її обговорення <i>(не пізніше ніж через місяць з дня надходження заяви)</i>	
4.5	Отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації <i>(не пізніше двох тижнів з дня проведення презентації)</i>	
4.6	Подання документів до Вченої ради ЗНУ <i>(не пізніше двох тижнів з дня отримання висновку)</i> з метою створення разової спеціалізованої ради для захисту дисертації	
4.7	Публічний захист дисертації та отримання диплома доктора філософії	

Напрями досліджень здобувачів наукового ступеня доктора філософії

№	Напрями досліджень
1.	Вербалізація концепта EPIDEMIC в англomовному епідеміологічному дискурсі.
2.	Англійськомовний науково-технічний дискурс: лінгвокогнітивний та прагматичний параметри
3.	Формування мовних концептів в південно-африканській картині світу в аспекті лінгвоекології.
4.	Зображально-експресивні засоби репрезентації дійсності у полікодовому просторі танцювально-спортивного дискурсу.
5.	Інтермедіальні проєкції детективних творів А. Крісті: лінгво-когнітивний та лінгво-прагматичний аспекти .
6.	Лінгвокультурні та лінгвопрагматичні параметри ідіостилю американської письменниці Донни Гартт.

7.	Шекспірівський дискурс в Італії XVII- першої половини XX століття: генезис, специфіка та рівні актуалізації.
8.	Творчі пошуки Роберта Гріна в контексті англійської ренесансної романістики.
9.	Лондонський текст англійської ренесансної літератури.
10.	Дискурс “іншого” у творах Вільяма Шекспіра: аксіологічна семантика, поетика і епістемологічна продуктивність
11.	Мовна особистість Дональда Трампа в англійськомовному полідискурсивному просторі.
12.	Лінгвостилістичні параметри творів англомовної химерної прози (на матеріалі «Мітів Ктулху»).
13.	Лінгвостилістичні особливості трилогії американської письменниці Н.К. Джемісін “The Broken Earth”.
14.	Кліматична метафора у сучасній англомовній публіцистиці: лінгвокогнітивний аспект
15.	Лінгвокогнітивні параметри концепту ACTIVISM у сучасній англійській мов.
16.	Лінгвальні та соціолінгвальні параметри мовних інновацій на позначення глобальної пандемії COVID.
17.	Антропоніми в творчості Н.Геймана та Т.Пратчетта (контрактивний аспект).
18.	Мовленнєвий портрет жіночих персонажів у англомовному художньому дискурсі (XVIII – XXIст.).
19.	Особливості функціонування стилістичних фігур у сучасному німецькому політичному дискурсі.
20.	Лінгвосеміотичні та національно-культурні особливості іспаномовного гастрономічного дискурсу
21.	Лінгвокультурні концепти LANGUAGE/МОВА/ЯЗЫК: лінгвістичний, психолінгвістичний, соціолінгвістичний аспекти.
22.	Когнітивна домінанта контрасту в поезиці Рене Шара і способи її вербальної репрезентації.
23.	Соціо-культурна домінанта як результат категоризації картини світу та шляхи її реалізації в мові (на матеріалі роману Габрієля Шевальє «Clochemerle».
24.	Особливості концептуалізації торгівельної сфери в англомовній картині світу.
25.	Поетика художнього репортажу в українській прозі початку XXI століття.
26.	Поезія Марини Брацило в контексті українського літературного процесу початку XXI століття.
27.	Літературно-художній ономастикон Запорізького краю другої половини XX – початку XXI століття.
28.	Міфологізм історичної прози Л. Кононовича в етнонаціональному вимірі.
29.	Містоцентричність романів початку XXI ст. про творчу інтелігенцію Розстріляного Відродження.

30.	Прагматичні особливості наукового стилю II пол. XIX – I пол. XX ст.
31.	Формально-граматична типологія безсполучникових складних конструкцій сучасної української мови.
32.	Категорія неозначеності в сучасній українській мові.
33.	Динаміка розвитку складносурядних речень у сучасній українській мові.
34.	Семантико-синтаксична структура речень з ускладненими присудками.

3. Форми атестації здобувачів вищої освіти

Форма атестації здобувачів	Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, за результатами якої видається документ встановленого зразка (диплом доктора філософії) з присвоєнням кваліфікації: Доктор філософії у галузі «Гуманітарні науки» за спеціальністю «Філологія».
Вимоги до дисертації	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є кваліфікаційною науковою працею, виконаною здобувачем особисто й представленою у вигляді спеціально підготовленого рукопису українською або англійською мовою, що містить нові науково обґрунтовані результати проведених досліджень у сфері філології, які виконують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для гуманітарних наук. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті відділу аспірантури і докторантур, розділ: « Разові спеціалізовані вчені ради ». ЗНУ Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії повинна мати обсяг основного тексту 6,5-9 авторських аркушів. Вимоги щодо оформлення дисертації встановлюються МОН (наказ МОН від 12 січня 2017 р. № 40).
Вимоги до публічного захисту дисертації	Вимоги до порядку подання, попередньої експертизи, у тому числі перевірки на плагіат, та публічного захисту дисертації у спеціалізованій вченій раді, а також її оприлюднення на офіційному веб-сайті ЗНУ визначаються Положенням про присудження наукового ступеня доктора філософії у Запорізькому національному університеті

4. ПРОЦЕДУРИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Відповідно до [Стратегії розвитку ЗНУ в умовах воєнного стану та повоєнного відновлення на 2023-2025 рр.](#) однією із стратегічних цілей університету є «формування якісної й конкурентоспроможної освітньої пропозиції, яка гармонійно поєднує навчальну й наукову складові, враховує очікування й ціннісні орієнтири ключових стейкхолдерів і світові тренди», що неможливо без функціонування дієвої системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти на всіх трьох рівнях (бакалавр, магістр, доктор філософії).

У ЗНУ створено освітньо-наукове середовище, що дозволяє здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти повною мірою оволодіти основними видами програмних компетентностей: загальнонауковими, мовними, спеціальними (предметними), набути універсальних навичок дослідника та

педагогічних умінь щодо викладання у вищій школі. Освітній процес на третьому рівні вищої освіти забезпечують найдосвідченіші науково-педагогічні працівники, які мають вагомі досягнення у професійній діяльності та здійснюють викладання на високому науково-методичному рівні з використанням сучасних освітніх технологій та інноваційних методів навчання. Науковий пошук майбутніх докторів філософії здійснюється в рамках традицій численних наукових шкіл ЗНУ під науковим керівництвом досвідчених науковців, які мають публікації з тематики дисертаційних досліджень здобувачів. Науковий потенціал ЗНУ дозволяє формувати разові спеціалізовані вчені ради для захисту дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії. Здобувачам створено умови щодо апробації їх наукових результатів шляхом друку статей у фахових виданнях ЗНУ, виступу на наукових/науково-практичних конференціях, участі у тематичних заходах, круглих столах, наукових семінарах, PhD-колоквіумах та ін. Велика кількість міжнародних проєктів і програм, які реалізуються в університеті, надають можливість здобувачам бути залученими до міжнародної академічної спільноти.

Для забезпечення підвищення якості вищої освіти на третьому, освітньо-науковому рівні призначено координатора PhD-програм в університеті, який здійснює вчасну розробку й оновлення локальних нормативних документів, що регулюють процес підготовки докторів філософії в ЗНУ; координує діяльність гарантів освітньо-наукових програм шляхом наповнення відповідного електронного ресурсу в Moodle «Для гарантів освітньо-наукових програм», організовує для них і груп забезпечення спеціальні тренінги, семінари якості та ін.; здійснює контроль за вчасним оновленням освітньо-наукових програм відповідно до змін у нормативній базі, пропозицій стейкхолдерів, рекомендацій Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти; надає інформаційно-консультативну підтримку здобувачам через функціонуючі для аспірантів кожного року навчання Telegram-канали, де вони мають можливість отримати як всю актуальну інформацію щодо їхнього навчання, так і оперативні відповіді на питання, що виникають у процесі їх підготовки.

Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм

4.1 Моніторинг та періодичний перегляд освітньо-наукових програм провадиться відповідно до локальних нормативних документів ЗНУ. Процедура розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньо-наукових програм регламентується [Положенням про освітньо-наукові програми підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти \(ступеня доктора філософії\) Запорізького національного університету.](#)

- 4.2 Моніторинг та перегляд освітньо-наукових програм має на меті забезпечення взаємозв'язку між змістом навчання (освітня складова) та дослідженням здобувачів наукового ступеня доктора філософії (наукова складова).
- 4.3 До проведення моніторингу залучаються провідні фахівці факультету, роботодавці, випускники, здобувачі, а також Центр забезпечення якості освіти, який здійснює періодичне опитування всіх категорій стейкхолдерів та розміщує відповідні [соціологічні звіти](#) на сайті Центру. За результатами моніторингу та змін у нормативно-правовій базі здійснюється щорічне оновлення освітньо-наукових програм і навчальних планів.
- 4.4 Здобувач є не тільки замовником освітньої послуги, а й партнером у визначенні вектору наукового пошуку, розвитку наукових шкіл, якісного становлення його як дослідника і викладача під керівництвом наукового керівника.
- 4.5 В ЗНУ запроваджене щосеместрове опитування здобувачів вищої освіти щодо якості освітнього процесу та якості викладання навчальних дисциплін. Опитування проводиться за допомогою он-лайн сервісів в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE. Результати опитування враховуються при оновленні робочих програм та силабусів навчальних дисциплін, а також при внесенні змін у навчальні плани та освітньо-наукові програми підготовки докторів філософії.

Підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників

- 4.6 Згідно [Положення про професійний розвиток науково-педагогічних працівників Запорізького національного університету](#) ЗНУ забезпечує підвищення кваліфікації та стажування НПП не рідше одного разу на п'ять років із збереженням середньої заробітної плати. Положення регулює усі формальні аспекти підвищення кваліфікації, в тому числі професійного розвитку викладачів.
- 4.7 ЗНУ створює умови для підвищення кваліфікації та стажування науково-педагогічних працівників як в Україні, так і за кордоном. При цьому НПП можуть підвищувати кваліфікацію за різними формами, видами. Зокрема формами підвищення кваліфікації є: інституційна (очна (денна, вечірня), заочна, дистанційна, мережева), дуальна, на виробництві тощо. Форми підвищення кваліфікації можуть поєднуватись. Основними видами підвищення кваліфікації є: навчання за програмою підвищення кваліфікації; стажування; участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах тощо;

наукове стажування; інформальна освіта; здобуття наукового ступеня, участь у програмах академічної мобільності.

- 4.8 Підвищення кваліфікації на базі ЗНУ здійснюють: [Центр післядипломної освіти](#), [Школа педагогічної майстерності](#), [Центр інтенсивного вивчення іноземних мов](#). Для гарантів освітньо-наукових програм та наукових керівників аспірантів діє курс підвищення кваліфікації «Актуальні питання підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти»; для викладачів третього рівня вищої освіти - «Підвищення цифрових компетентностей співробітників Запорізького національного університету», які можна опанувати дистанційно як у синхронному, так і в асинхронному режимах.
- 4.9 В університеті щорічно здійснюється [рейтингування науково-педагогічних працівників](#) за встановленими [критеріями](#), результати якого враховуються при проведенні конкурсу на заміщення вакантних посад НПП, відзначення найкращих працівників за вагомі досягнення в професійній діяльності, кар'єрного зростання.

Наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом

- 4.10 З метою інформаційно-методичного забезпечення освітнього процесу в ЗНУ функціонує єдина [система електронного забезпечення навчання ЗНУ MOODLE](#), яка, зокрема містить розроблений фахівцями ЗНУ спеціалізований модуль для автоматичного вибору здобувачами навчальних дисциплін за вибором. Для супроводу організаційно-управлінської діяльності діє єдина інформаційна система управління «Документообіг». В усіх навчальних корпусах забезпечений доступ до мережі Інтернет завдяки технології Wi-Fi.
- 4.11 Автоматизація основних функцій управління освітнім процесом запроваджено на базі системи управління освітнім процесом АСУ Деканат», «Ректорат» та введеною в дію з 2023 року АСУ «Методичний комплекс "Розклад"».
- 4.12 Інформаційне забезпечення наукової діяльності включає доступ до [он-лайн наукової бібліотеки ЗНУ](#), електронних баз даних, (у т.ч. міжнародних наукометричних баз (Scopus, Web of Science та ін.) та інших електронних бібліотечних ресурсів та сайтів наукових фахових видань ЗНУ.
- 4.13 Облік наукової роботи та виконання ліцензійних вимог науково-педагогічних працівників здійснюється на власній електронній платформі [СИНАП \(система наукових та академічних показників\)](#); функціонує й

[інституційний репозитарій ЗНУ](#).

Публічність інформації про освітньо-наукові програми

4.14 З метою забезпечення інформаційної відкритості ЗНУ та виконання вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про доступ до публічної інформації» на [головній сторінці офіційного сайті університету](#) створений спеціальний розділ «Публічна інформація», в якому зібрані посилання на всі публічні документи та інформацію загально університетського характеру.

4.15 Повний текст освітньо-наукових програм, навчальні плани, силабуси навчальних дисциплін, Правила прийому до аспірантури, графік освітнього процесу, розклади занять та сесій, нормативні документи, що регулюють процес підготовки докторів філософії у Запорізькому національному університеті розміщено на [сайті відділу аспірантури і докторантури ЗНУ](#). Громадське обговорення проєктів освітньо-наукових програм здійснюється у розділі «[Громадське обговорення ОНП](#)» на сайті ЗНУ.

Академічна доброчесність та запобігання й виявлення плагіату в наукових роботах

4.16 Забезпечення дотримання академічної доброчесності учасниками освітнього процесу регламентується [Кодексом академічної доброчесності Запорізького національного університету](#) та [Положенням про порядок запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах здобувачів вищої освіти та дисертаціях на здобуття наукового ступеня у Запорізькому національному університеті](#).

4.17 Органом, що здійснює контроль за дотриманням академічної доброчесності учасниками освітнього процесу є Рада з академічної доброчесності. Факти порушення науковими, педагогічними, науково-педагогічними працівниками та особами, що навчаються, норм Кодексу виносяться на розгляд Ради з академічної доброчесності. За порушення норм академічної доброчесності здобувачі, наукові, педагогічні та науково-педагогічні працівники можуть бути притягнуті до моральної, дисциплінарної, адміністративної відповідальності відповідно до нормативних і розпорядчих документів, норм законодавства України.

4.18 Для запобігання та виявлення плагіату в наукових дослідженнях працівників та здобувачів вищої освіти в ЗНУ діє система запобігання та виявлення плагіату з широким використанням спеціалізованого програмного обладнання. В межах проєкту сприяння академічній доброчесності встановлені партнерські

відносини та підписаний договір про співпрацю з ТОВ «Плагіат» Unicheck, яка надає можливість перевіряти роботи на плагіат та взаємні цитування.

4.19 Для здобувачів третього рівня вищої освіти викладається обов'язковий курс «Академічне письмо та академічна доброчесність». Для додаткового інформування майбутніх докторів філософії на сайті відділу аспірантури і докторантури створено окрему сторінку «[Академічна доброчесність](#)».

5 Матриця відповідності програмних компетентностей обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми

ЗК, СК	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ОК1	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+			+	+			
ОК2	+	+	+		+			+	+	+				+						
ОК3	+	+		+	+			+	+	+	+					+	+	+		
ОК4	+	+	+	+		+	+	+	+	+	+		+	+	+	+	+			
ОК5	+	+		+		+			+	+			+			+				
ОК6	+	+	+	+	+			+	+	+	+				+	+		+		
ОК7	+	+		+	+				+	+		+	+			+	+			
ОК8	+	+		+	+					+	+	+	+		+	+				+
ОК9	+		+		+				+	+		+				+			+	+

6 Матриця відповідності програмних результатів навчання програмним компетентностям освітньо-наукової програми

ПРН	Інтегральна компетентність																			
	Загальні компетентності											Спеціальні компетентності								
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	ЗК11	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9
ПРН1	+	+	+			+	+			+		+	+	+	+			+		+
ПРН2	+	+			+					+		+	+	+		+	+	+		+
ПРН3	+	+								+			+	+	+		+	+		+
ПРН4	+	+		+						+		+	+	+		+				+
ПРН5	+	+	+				+	+	+	+			+	+	+		+		+	
ПРН6	+	+		+		+					+		+			+	+	+		+
ПРН7	+	+			+					+		+	+	+	+				+	+

ПРН8	+	+	+	+	+		+	+	+	+				+					+	
ПРН9	+	+	+	+		+	+	+	+	+			+	+		+	+			
ПРН10	+	+						+	+	+	+				+	+		+		
ПРН11		+			+				+	+		+		+		+		+	+	
ПРН12	+	+	+	+	+				+				+	+	+			+		+

**7. Матриця відповідності програмних результатів навчання
обов'язковим компонентам освітньо-наукової програми**

ПРН OK	ПРН1	ПРН2	ПРН3	ПРН4	ПРН5	ПРН6	ПРН7	ПРН8	ПРН9	ПРН10	ПРН11	ПРН12
OK1						+		+	+			
OK2			+				+	+				
OK3			+			+		+		+		
OK4	+		+		+	+		+	+			
OK5			+			+	+	+				
OK6		+	+			+		+		+		
OK7	+			+	+	+		+				+
OK8	+	+	+		+		+					+
OK9	+			+		+					+	+

*Додаток 1***ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ ДО ОСВІТНЬО-НАУКОВОЇ ПРОГРАМИ**

Перелік внесених змін/доповнень	Протоколи (документи) ініціаторів змін	Протоколи Вченої ради ЗНУ
<i>Перелік змін і доповнень відносно попередньої редакції ОНП 2023 року</i>		
На аркуші погодження та в Розділі 4 (п.4.3) відділ моніторингу якості освіти та ліцензування перейменовано в Центр забезпечення якості освіти	Наказ ректора №201 від 05.06.23	Протокол №8 від 27.02.24 р.
У п.7 профіля ОНП уточнено формулювання ПРНЗ, зокрема, додано «у науковій та науково- педагогічній діяльності»	Аналіз Стандартів вищої освіти для третього, освітньо-наукового рівня	
У п.9 профіля ОНП до інформаційного та навчально-методичного забезпечення додано «Функціонують офіційні Telegram-канали університету: «ЗНУ» і «ЗНУ: міжнародні можливості для НПП і аспірантів»	Протокол № 5 засідання факультету іноземних мов та філологічного факультету від 20.11.23 р	

ПЕРЕЛІК ВИБІРКОВИХ ДИСЦИПЛІН
Перелік
вибіркових дисциплін для здобувачів ступеня доктора філософії
за освітньо-науковою програмою

035 ФІЛОЛОГІЯ

назва освітньо-наукової програми

Перелік затверджено на засіданні ради факультету іноземної філології
(протокол № 3 від 30.09.24 р.)
та філологічного факультету
(протокол № 2 від 27.09.24 р.)

№ з/п	Назва дисципліни
ВД1	<i>Перелік 1. Дисципліни з мовознавства</i>
ВД1.1	Актуальні питання мовознавства
ВД1.2	Академічне письмо для дослідників (англійською мовою)
ВД13	Класична мова
ВД1.4	Когнітивна лінгвістика і лінгвоконцептологія
ВД1.5	Прагмалінгвістика і дискурсологія
ВД1.6	Синергетика у філологічних дослідженнях
ВД1.7	Лінгвокультурологія
ВД1.8	Соціолінгвістика: історія, теорія, практика
ВД1.9	Актуальні проблеми української граматики
ВД1.10	Основи функційно-категорійної граматики
ВД1.11	Українськомовний науковий текст I пол. XX століття в прагматичному аспекті
ВД1.12	Онімний простір художнього тексту
ВД1.13	Прикладні комунікаційні технології у соціальному просторі суспільства
ВД1.14	Методологія CLIL в контексті гуманітарних студій» (англійською мовою).
ВД2	<i>Перелік 2. Дисципліни з літературознавства</i>
ВД2.1	Літературний канон: тексти і контексти
ВД2.2	Імагологічний дискурс у літературі та літературознавстві
ВД2.3	Генологічні аспекти літературознавчих студій
ВД2.4	Література нон-фікшн: питання сучасної наукової рецепції
ВД2.5	Теоретичні засади літератури постмодернізму
ВД2.6	Студії травми: літературознавчий дискурс
ВД2.7	Сучасний європейський фольклористичний дискурс
ВД2.8	Інтермедіальні студії у літературознавстві
ВД2.9	Історичний метанаратив у літературному процесі порубіжжя XX - XXI ст.
ВД2.10	Прикладні аспекти літературознавства: діахронічний вимір
ВД2.11	Шекспірівський дискурс і глобальні виклики сучасності
ВД2.12	Дискусійні аспекти вивчення літератури англійського Ренесансу
ВД3	<i>Перелік 3. Дисципліни з перекладознавства</i>

ВД3.1	Історія перекладу: теоретичні і прикладні аспекти
ВД3.2	Перекладознавство в міждисциплінарному вимірі
ВД3.3	Особливості перекладу зі споріднених мов
ВД3.4	Жанрові теорії перекладу
ВД3.5	Сучасні технології перекладу